

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่องการสร้างสรรควัฒนธรรมและภูมิปัญญาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

The Development of Learning Activities by Historical Methods on the Creation of Culture and Wisdom of Mathayomsuksa 4 Students

นิติภูมิ ภูขาว^{1*} และอรุณ ชูกระเดื่อง²

Nitipoom Pukao^{1*} and Arun Suikraduang²

¹นักศึกษา ระดับปริญญาโท สาขาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

²อาจารย์ คณะครุศาสตร์ (สาขาวิชาสังคมศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

¹Master Student of Education Social Studies Rajabhat Mahasarakham University

²Lecturer from the Faculty of Education (Major Social Studies) Rajabhat Mahasarakham University

*Corresponding Author Email: poomz_55@hotmail.com

Received: 16 July 2023

Revised: 4 August 2023

Accepted: 6 August 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่องการสร้างสรรควัฒนธรรมและภูมิปัญญา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่องการสร้างสรรควัฒนธรรมและภูมิปัญญา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่องการสร้างสรรควัฒนธรรมและภูมิปัญญา และ 4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อ กิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่องการสร้างสรรควัฒนธรรมและภูมิปัญญา เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย (1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 10 แผน (2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 30 ข้อ (3) แบบสอบถามความพึงพอใจ 15 ข้อ โดยมีกลุ่มตัวอย่างการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเชียงยืนพิทยาคม จำนวน 40 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม แล้วนำข้อมูลมารวบรวมได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติ t-test (Dependent Sample) ผลการวิจัยพบว่า 1) การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่อง การสร้างสรรควัฒนธรรมและภูมิปัญญา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 89.58/83.50 2) ดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่องการสร้างสรรควัฒนธรรมและภูมิปัญญา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีค่าเท่ากับ 0.5942 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่องการสร้างสรรควัฒนธรรมและภูมิปัญญาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่องการสร้างสรรควัฒนธรรมและภูมิปัญญาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.14$)

คำสำคัญ: กิจกรรมการเรียนรู้, วิธีการทางประวัติศาสตร์, การสร้างสรรควัฒนธรรม

Abstract

The purposes of this research were 1. to develop learning activities by historical methods on the creation of culture and wisdom; of Mathayomsuksa 4 students to be effective according to the 80/80 criterion 2. to

study the effectiveness indices of learning activities by historical methods on the creation of culture and wisdom. Of Mathayomsuksa 4 students 3. to compare the learning achievements of students before and after learning That has been learning activities by means of history on the creation of culture and wisdom and 4. to study student satisfaction towards Learning activities by historical methods on the creation of culture and wisdom The sample consisted of 40 Mathayomsuksa 4 students of ChiangYuen Pittayakom School is a quantitative research The research tools consisted of (1) 10 learning activity plans (2) 30-item learning achievement test (3) 15-item satisfaction questionnaire. Fourth, Chiang Yuen Pittayakom School, 40 students were drawn from group random sampling. Then the data collected from the questionnaire was analyzed using descriptive statistics consisting of percentage, mean, standard deviation. and test the hypothesis by t-test (Dependent Sample). The research results showed that 1) the development of learning activities by means of history on the creation of culture and wisdom of Mathayomsuksa 4 students with efficiency equal to 89.62/83.50 2) Effectiveness index of learning activities by historical method on the creation of culture and wisdom of Mathayomsuksa 4 students is equal to 0.5942 3) Learning achievements using learning activities by means of history. on the creation of culture and wisdom of Mathayomsuksa 4 students after studying higher than before Statistically significant at the .05 level. and 4) students' satisfaction with learning activities by the historical method. on the creation of culture and wisdom of MattayomSuksa 4 students as a whole were at a high level. ($\bar{x}=4.14$).

Keywords: Learning Activities, Historical Method, Creation of Culture

บทนำ

วิชาประวัติศาสตร์เป็นวิชาหนึ่งที่มีความสำคัญ เนื่องจากประวัติศาสตร์ช่วยให้เกิดการเรียนรู้จากอดีตเพื่อเป็นบทเรียนสำหรับปัจจุบัน องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาประวัติศาสตร์จะทำให้เข้าใจถึงปัญหาสาเหตุของปัญหาและผลกระทบจากปัญหาและการศึกษาประวัติศาสตร์ยังก่อให้เกิดองค์ความรู้ที่หลากหลายซึ่งสามารถนำความรู้เหล่านั้นไปกำหนดนโยบายให้เป็นประโยชน์ต่อทั้งปัจจุบันและอนาคต (สุนทร ชูติธรานนท์, 2552) การศึกษาประวัติศาสตร์จึงเป็นการศึกษาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องราวของมนุษย์ในอดีต ใช้วิธีการ วิเคราะห์ทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาสืบค้นเรื่องราวอย่างเป็นระบบตามที่ปรากฏหลักฐานทางประวัติศาสตร์ (แถมสุข นุ่มนนท์, 2533, น.1; ราชบัณฑิตยสถาน, 2542, น.66; วินัย พงศ์ศรีเพียร, 2543, น.16; E. H. Carr, 1988, น.23; อ่างถึงในชาติชาย พณานานนท์, 2525; Bloch, 1953, น.4; อ่างถึงในอดีต ศักดิ์สูง, 2552, น.5)

การจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ที่จะบรรลุตามเป้าหมายของสาขาวิชาข้างต้นนั้นและเป็นการเปลี่ยนแปลงมิติทางการศึกษาของผู้เรียนไปด้วยให้สอดคล้องตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ที่ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาไว้ในหมวด 4 มาตรา 22 ไว้ว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด และในกระบวนการเรียนรู้ต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ซึ่งความสำคัญที่คาดหวังของการจัดการศึกษาตามลักษณะดังกล่าวในเรื่องการจัดการเรียนการสอนจึงเป็นบทบาทหน้าที่หลักของครูที่มีความจำเป็นและสำคัญในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม กระบวนการกิจกรรมในการจัดการเรียนการสอนให้มีลักษณะที่เน้นเฉพาะเนื้อหาวิชา แต่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ การสร้างความรู้ และการทำงานร่วมกัน เป็นต้น โดยได้กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น เมื่อพิจารณาจาก

ตัวชี้วัด สารและมาตรฐานการเรียนรู้แกนกลางในกลุ่มสาระสังคมศึกษาฯ พบว่า มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับประวัติศาสตร์ที่กำหนดให้เป็นสาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ ซึ่งโดยสรุปมุ่งหวังให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาสาระจนเกิดความรู้ความเข้าใจเหตุการณ์เรื่องราวประวัติศาสตร์ตามลำดับเวลา โดยเฉพาะการนำวิธีการศึกษาที่เน้นการสืบค้น ประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในลักษณะต่าง ๆ มาวิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์ ตลอดจนสร้างองค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์ได้อย่างเป็นระบบ

ซึ่งวิธีการจัดการเรียนรู้มีหลายรูปแบบ เช่น วิธีการสืบเสาะหาความรู้วิธีการทางประวัติศาสตร์วิธีการวิจัย วิธีการกลุ่ม วิธีการใช้ผังความคิด หลักพื้นฐานของนักประวัติศาสตร์ในการค้นคว้าหาความรู้การจัดการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์เน้นให้ความสำคัญกับการ แยกแยะว่าอะไรสำคัญหรือจำเป็น หรือมีบทบาทมากที่สุด สิ่งใดเป็นเหตุสิ่งใดเป็นผล การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เพื่อค้นหาว่าความสำคัญย่อย ๆ ของเรื่องราว หรือเหตุการณ์นั้นเกี่ยวพันกันอย่างไร สอดคล้องหรือขัดแย้งกันอย่างไร และการวิเคราะห์หลักการ เป็นการค้นหาโครงสร้าง เรื่องราว และการกระทำต่าง ๆ (เสนห์ ฉวยกระโทก, 2556, น.2-3) เป็นต้น วิธีการทางประวัติศาสตร์เป็นวิธีที่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการจัดการจัดการ การเรียนรู้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหน่วยการเรียนรู้ประวัติศาสตร์มากที่สุดเนื่องจากมีความสอดคล้องกับลักษณะธรรมชาติวิชา

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบวิธีการทางประวัติศาสตร์ มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนเชียงยืนวิทยา เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และส่งเสริมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่องการสร้างสรรคัวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติทางประวัติศาสตร์ เรื่องการสร้างสรรคัวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนที่ได้รับการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่องการสร้างสรรคัวัฒนธรรมและภูมิปัญญา
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่องการสร้างสรรคัวัฒนธรรมและภูมิปัญญา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเชียงยืนพิทยาคม อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 7 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งหมด 280 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเชียงยืนพิทยาคม ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1 ห้องเรียน ทั้งหมด 40 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม คือ 1) แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่มตามห้องเรียนที่กำหนดไว้แล้ว 2) สุ่มนักเรียนมา 1 กลุ่ม โดยการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีจับฉลาก พบว่า ได้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประกอบด้วย

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่องการสร้างสรรค์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 10 แผนการจัดการเรียนรู้ รวมเวลาสอน 10 ชั่วโมง ซึ่งผ่านการประเมินความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{x} = 4.96$, S.D. = 0.02)

2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ซึ่งผ่านการหาคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว โดยแบบทดสอบทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89

2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ จำนวน 15 ข้อ เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) คือ ข้อมูลที่ได้จากการใช้เครื่องมือการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ทดลองเป็นเวลา 14 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 วัน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ 1) วิเคราะห์ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สูตร E1/E2 2) วิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่องการสร้างสรรค์วัฒนธรรมและภูมิปัญญา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้สูตรคำนวณค่าดัชนีประสิทธิผล E.I 3) วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่องการสร้างสรรค์วัฒนธรรมและภูมิปัญญา โดยใช้สูตร t-test แบบ Dependent 4) วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ตามเกณฑ์ (อรัญ ชูยกระเดื่อง, 2557, น.70-73)

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน สถิติ t-test (Dependent Samples) ค่าความยาก (p) การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา IOC

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่องการสร้างสรรค์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่องการสร้างสรรค์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามเกณฑ์ 80/80

ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่องการสร้างสรรค์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามเกณฑ์ 80/80 ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงผลการเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้ระหว่างเรียนและหลังเรียน

จำนวนนักเรียน	คะแนนเฉลี่ยจากการจัดการเรียนรู้ระหว่างเรียน (250 คะแนน)		คะแนนเฉลี่ยจากแบบวัดผลสัมฤทธิ์หลังการจัดการเรียนรู้ (30 คะแนน)	
	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ (E ₁)	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ (E ₂)
40	119.42	89.58	25.05	83.50
ประสิทธิภาพของแผนการเรียนรู้ (E ₁ / E ₂) เท่ากับ 89.58/83.50				

จากตารางที่ 1 พบว่า การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่องการสร้างสรรค์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 10 แผน รวม 10 ชั่วโมง เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน การหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ (E1/E2) เท่ากับ 89.58/83.50 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80

2. การวิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่องการสร้างสรรค์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ผลการวิจัยพบว่า ค่าดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่องการสร้างสรรค์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลตามตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงผลดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์

จำนวนนักเรียน	รวมคะแนนทั้งหมด (30X40)	คะแนนที่ได้		ดัชนีประสิทธิผล (E.I)
		ก่อนเรียน	หลังเรียน	
40	1200	712	1002	0.5942

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่องการสร้างสรรค์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งประเมินความก้าวหน้าในการเรียนของนักเรียนจากการเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนและคะแนนเต็มที่ได้จากการทดสอบ โดยดัชนีประสิทธิผล E.I ซึ่งพบว่า มีความก้าวหน้าเท่ากับ 0.5942

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่องการสร้างสรรค์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังเรียน

ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่องการสร้างสรรค์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังเรียน ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลตามตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ระหว่างก่อนและหลังเรียน

การจัดการเรียนรู้	N	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D.	df	T	Sig
ก่อนเรียน	40	30	17.80	3.57	39	51.56	.000*
หลังเรียน	40	30	25.05	2.12			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ โดยการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่องการสร้างสรรค์วัฒนธรรมและภูมิปัญญา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) คะแนนหลังเรียนและก่อนเรียน เท่ากับ 17.80 คะแนน และ 25.05 คะแนน ตามลำดับ ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 3.57 และ 2.12 ตามลำดับ

4. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่องการสร้างสรรค์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ต่อการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ สามารถจำแนกผลตามตารางที่ 4 ดังนี้

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์

ข้อ	รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	นักเรียนชอบในเนื้อหาวิชาที่เรียน	3.75	1.00	มาก
2	นักเรียนสนใจการศึกษาแต่ละประเด็นประวัติศาสตร์เพราะทำให้เข้าใจง่าย	4.10	1.00	มาก
3	นักเรียนกระตือรือร้นในการหาข้อมูลเนื้อหาของหัวข้อที่ศึกษา	4.17	0.81	มาก
4	นักเรียนพอใจที่ได้กำหนดเนื้อหาหรือประเด็นทางประวัติศาสตร์ที่สนใจ	3.79	0.86	มาก
5	นักเรียนชื่นชอบในการประยุกต์เนื้อหาไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.12	0.82	มาก
6	นักเรียนชอบขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูผู้สอน	4.00	0.98	มาก
7	นักเรียนประทับใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ในการนำเสนอผลงานกลุ่ม	3.95	0.84	มาก
8	นักเรียนพอใจบทบาทหน้าที่ตนเองต่อการทำกิจกรรมศึกษาหาความรู้	4.15	1.02	มาก
9	นักเรียนชอบที่ได้ศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	4.27	0.75	มาก
10	นักเรียนพอใจที่ได้ออกแบบสื่อในการนำเสนอ	3.62	1.07	มาก
11	นักเรียนประทับใจกับคะแนนของของกลุ่ม	4.35	0.80	มาก
12	นักเรียนรู้สึกประทับใจที่ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกัน	4.82	0.54	มากที่สุด
13	นักเรียนชื่นชอบสื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.00	0.98	มาก
14	นักเรียนชอบวิธีการนำเสนอสื่อต่าง ๆ ของครูผู้สอน	4.22	1.04	มาก
15	นักเรียนประทับใจกับคะแนนของตนเอง	4.67	0.70	มากที่สุด
รวม		4.14	0.15	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.14$, S.D. = 0.15) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือข้อ 12 ($\bar{x} = 4.82$, S.D. = 0.54) โดยลำดับที่สอง คือข้อ 15 ($\bar{x} = 4.67$, S.D. = 0.69) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือข้อ 10 ($\bar{x} = 3.62$, S.D. = 1.07) ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่องการสร้างสรรค์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่องการสร้างสรรค์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 พบว่า ผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่องการสร้างสรรค์วัฒนธรรมและภูมิปัญญา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 89.58/83.50

2. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่องการสร้างสรรค์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า มีความก้าวหน้าทางการเรียน มีค่าเท่ากับ 0.5942

3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่องการสร้างสรรคัวัฒนธรรมและภูมิปัญญา พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่องการสร้างสรรคัวัฒนธรรมและภูมิปัญญา พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.41$)

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่องการสร้างสรรคัวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่องการสร้างสรรคัวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เท่ากับ 89.58/83.50 ตามเกณฑ์ 80/80 ทั้งนี้เนื่องจากแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่องการสร้างสรรคัวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ทั้งหมด 10 แผน 10 ชั่วโมง ได้ผ่านกระบวนการสร้างอย่างมีระบบจากการศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา คำนึงถึงมาตรฐาน สาระการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ การเขียนแผนการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ มีผลการประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของผู้เชี่ยวชาญ และได้มีการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและสร้างความรู้ด้วยตนเองจากวิธีการทางประวัติศาสตร์ซึ่งสอดคล้องกับการเรียนในยุคศตวรรษที่ 21 ที่เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะในการใช้เทคโนโลยี การสร้างความรู้ และการทำงานร่วมกันโดยเฉพาะการนำวิธีการศึกษาที่เน้นการสืบค้น ประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในลักษณะต่าง ๆ มาวิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์ โดยในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กระบวนการเรียนการสอน 5 ขั้นตอน ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมและกำหนดเนื้อหาที่จะศึกษา เป็นการกำหนดเป้าหมายหรือประเด็นคำถามที่ต้องการจะศึกษา (ศึกษาอะไร ช่วงเวลาไหน สมัยใดและเพราะเหตุใด) ขั้นที่ 2 ขั้นจัดกลุ่มนักเรียนและขั้นรวบรวมหลักฐาน การค้นหาและรวบรวมหลักฐานประเภทต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด โดยขั้นตอนการรวบรวมหลักฐานคือการค้นคว้าและรวบรวมหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่เราจะศึกษา โดยค้นคว้าจาก ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต หรือแหล่งข้อมูลอื่น ๆ ตามประเภทของหลักฐานนั้น ขั้นที่ 3 ขั้นการเรียนรู้และขั้นตรวจสอบและประเมินคุณค่าของหลักฐาน การตรวจสอบหลักฐาน การประเมินความน่าเชื่อถือการประเมินคุณค่าของหลักฐาน และการตีความอย่างเป็นเหตุเป็นผล เมื่อได้หลักฐานเกี่ยวกับประเด็นที่ต้องการศึกษาแล้ว เราต้องตรวจสอบว่าหลักฐานประเภทต่าง ๆ ที่ได้มานั้นมีความน่าเชื่อถือเพียงใด เหมาะแก่การนำไปศึกษาเพื่อหาข้อเท็จจริงหรือไม่ ขั้นที่ 4 ขั้นวิเคราะห์ตีความจากหลักฐาน การสรุปข้อเท็จจริงเพื่อตอบคำถามด้วยการเลือกสรรข้อเท็จจริงจากหลักฐาน เมื่อทราบว่าหลักฐานนั้นเป็นของแท้ และให้ข้อมูลที่แท้จริง ขั้นตอนต่อมาเราจึงวิเคราะห์ข้อมูล เช่น วิเคราะห์ความเป็นมาของเหตุการณ์ สาเหตุที่ทำให้เกิดเหตุการณ์ รายละเอียด และผลของเหตุการณ์ ขั้นที่ 5 ขั้นการเรียบเรียงและการนำเสนอ การนำเสนอเรื่องที่ศึกษาและอธิบายได้อย่างสมเหตุสมผล โดยใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายมีความต่อเนื่องและน่าสนใจตลอดจนมีการอ้างอิงข้อเท็จจริงเพื่อให้ได้งานทางประวัติศาสตร์ที่มีคุณค่าและมีความหมาย จากกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ นักเรียนได้รับความรู้ เนื้อหาความสามารถของกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ถึงระดับที่คาดหวังไว้ ศศิธร เวียงวงษ์ (2556, น.66) สอดคล้องกับชัยรัตน์ โดศิลา (2555, น.127-130) ได้ศึกษา การพัฒนาระบบการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดทางประวัติศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 คุณภาพของกระบวนการเรียนการสอนซึ่งพิจารณาจากผลของการทดลองใช้กระบวนการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีดังนี้ วิธีการทางประวัติศาสตร์ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนจาก

กระบวนการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น มีพัฒนาการไปในทางที่ดีขึ้น นักเรียนสามารถกำหนดคำถามสำคัญ ตั้งสมมติฐานวิเคราะห์เปรียบเทียบ ตีความหลักฐาน และเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อนำเสนอข้อมูลในรูปแบบของเส้นเวลาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่องการสร้างสรรค์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีค่าเท่ากับ 0.5942 เพราะว่าการทดลองไม่เคยเรียนมาก่อน เมื่อได้รับการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ซึ่งให้ความสำคัญ เน้นตัวผู้เรียนแล้วยังให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองจากวิธีการทางประวัติศาสตร์การทำงานร่วมกันโดยเฉพาะการนำวิธีการศึกษาที่เน้นการสืบค้น ประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในลักษณะต่าง ๆ ทำให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ถึงระดับที่คาดหวังไว้ได้รับองค์ความรู้มากขึ้น

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่องการสร้างสรรค์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ เนื่องจาก การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เป็นกระบวนการวิธีการศึกษาเรื่องราวประวัติศาสตร์โดยมีกระบวนการศึกษาเป็นขั้นตอน ในแต่ละขั้นตอนจะทำให้ให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองและการทำงานร่วมกันโดยเฉพาะการนำวิธีการศึกษาที่เน้นการสืบค้นส่งเสริมบรรยากาศในห้องเรียนให้เอื้อต่อการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งผู้เรียนมีผลงานที่น่ายอมรับและบรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับสุพัตรา คำสุข (2555, น.66-67) ได้ศึกษาผลการสอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องประวัติศาสตร์อาเซียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 45 คน พบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์มีพัฒนาการด้านการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่องการสร้างสรรค์วัฒนธรรมและภูมิปัญญา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.14$) อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมโดยวิธีการทางประวัติศาสตร์เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง โดยการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่นักเรียนพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งนักเรียนพอใจในขั้นตอนนักเรียนรู้สึกประทับใจที่ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกัน การทำกิจกรรมในห้องเรียน การทำงานกลุ่ม และนักเรียนประทับใจกับคะแนนของตนเองซึ่งสอดคล้องกับยุวดี ชมชื่น (2561, น.161-162) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์โดยประยุกต์วิธีการทางประวัติศาสตร์และการเรียนรู้แบบผสมผสาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์โดยประยุกต์วิธีการทางประวัติศาสตร์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ครูผู้สอนที่จะนำแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ไปใช้ควรคำนึงถึงเวลาในการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากมีกิจกรรมเข้ามามาก อาจทำให้เวลาในการเรียนไม่พอต่อการพัฒนาการกิจกรรม ๆ แผนการจัดการเรียนรู้นี้จะประโยชน์อย่างมากต่อการพัฒนาผู้เรียน

1.2 ครูควรส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการคิด การเรียนรู้ การสืบค้นคว้าหาข้อมูลและการเกิดองค์ความรู้ด้วยตนเองผ่านกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และครูผู้สอนคอยสนับสนุนกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน บรรยากาศในห้องเรียน เช่น การตั้งประเด็นทางประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจ การตั้งข้อสังเกต การตั้งคำถาม การถามตอบปัญหาแลกเปลี่ยนความรู้ เพื่อให้ให้นักเรียนได้รับองค์ความรู้ การเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น

1.3 ครูควรนำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์จัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา กลุ่มสาระอื่น และให้ครูผู้สอน นำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาที่รับผิดชอบต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการกระบวนการวิธีการทางประวัติศาสตร์โดยไปใช้เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ในระดับชั้นอื่น เนื้อหาวิชาอื่นต่อไป

2.2 ควรพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์เพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปปรับใช้กับการจัดการเรียนรู้รูปแบบอื่น เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและหลากหลายของข้อมูล

2.3 ควรพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ไปพัฒนาทักษะด้านอื่น ๆ ความคิดอย่างมีวิจารณญาณ การศึกษาเป็นขั้นเป็นตอนอย่างมีระบบ

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร.อรัญ ชูยกระตอง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการให้คำปรึกษา และดูแลเอาใจใส่มาตลอดขอขอบพระคุณประธาน/กรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์และคณะผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่านที่ได้ให้คำชี้แนะแนวทางการปรับปรุงแก้ไขและได้ให้ความอนุเคราะห์กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ จนได้เครื่องมือที่มีคุณภาพในการเก็บข้อมูลวิจัยรวมถึงผู้บริหาร คณะครู นักเรียนโรงเรียนเชียงยืนพิทยาคม ที่อำนวยความสะดวกให้กับผู้วิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูลท้ายที่สุดขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ผู้ซึ่งให้ชีวิตและวางรากฐานการศึกษา ตลอดจนการให้ปัจจัยและกำลังใจและคอยส่งเสริมในการศึกษาต่อคุณค่าและประโยชน์อันพึงมีของบทความวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบเป็นเครื่องบูชาแก่พระคุณบิดามารดาครูอาจารย์และผู้มีอุปการคุณทุก ๆ ท่านที่ให้การประสิทธิประสาทวิชาความรู้ ส่งเสริมสนับสนุนผู้วิจัยด้วยดีตลอดมาขอให้ท่านทั้งหลายประสบแต่ความสุขความสำเร็จตลอดไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระประวัติศาสตร์ พุทธศักราช 2551*. สืบค้นเมื่อ 5 มกราคม 2565, จาก http://www.thaischool.in.th/_files/thaischool/06.pdf
- คณาวิทย์ ณิชร์ โชคเจริญ. (2560). *การศึกษามลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการคิดอย่างมีวิจารณญาณ รายวิชาประวัติศาสตร์ไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับผังความคิด. สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทาลัยมหาสารคาม. คณะศึกษาศาสตร์ มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*
- จุฑาภรณ์ หวังกุลหล้า. (2556). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์สากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างวิธีสอนแบบโครงการกับวิธีสอนแบบปกติ*. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
- ชัยยงค์ พรหมวงศ. (2556). *การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย, 5(1), 7-12.*
- ณัทรชิตา ทะรินทร์. (2563). *การศึกษามลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่อหน่วยการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์รัตนโกสินทร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับผังความคิด*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เพียงฤทัย พุฒิกุณเกษม. (2556). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนในรายวิชา ส33265 โครงการประวัติศาสตร์ โรงเรียนสาธิต*

- แห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์. (วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตร์). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ภัทรพงษ์ สุขเกิด. (2563). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ เพื่อส่งเสริมการคิดเชิงระบบสำหรับนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- ยุวดี ชมชื่น. (2561). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ โดยประยุกต์วิธีการทางประวัติศาสตร์และการเรียนรู้แบบ
ผสมผสาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. (หลักสูตรการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์). สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะ
ศึกษาศาสตร์ ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศศิพัชร จำปา. (2559). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นโดยใช้แหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์เพื่อ
ส่งเสริมกระบวนการคิดทางประวัติศาสตร์ สาขาวิชาสังคมศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศิลปากร
- อรรณู ชูยกระเดื่อง. (2557). การวิจัยทางการศึกษา. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- _____. (2557). เอกสารประกอบการสอนวิชาการวิจัยทางการศึกษา (Education Research). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัย
ราชภัฏมหาสารคาม.